

2025-04-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-01254

Remittering av förslag till ny näringslivsstrategi

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att förslag till ny näringslivsstrategi skickas på extern remiss till företag och näringslivsorganisationer samt på intern remiss i enlighet med sändlista i bilaga 2 till tjänsteskrivelse daterad den 2 april 2025.

Beslutet fattas med stöd av punkten 1.2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning av ärendet

Näringslivsstaben har tagit fram ett förslag till ny näringslivsstrategi. Under våren 2025 har dialog förts med näringslivet i form av breda dialogtillfällen, branschträffar samt enskilda möten med centrumägare och Företagarna. Internt har workshops genomförts med femton enheter, staber och bolag. Intentionen har varit att identifiera utvecklingspotential i förenlighet med förslaget till översiktsplan och gällande principer inom respektive verksamhetsområde.

Förslaget till ny näringslivsstrategi innehåller tre mål:

- År 2040 ska det finnas 50 000 arbetstillfällen i kommunen.
- Nacka kommun ska ha Sveriges bästa företagsklimat.
- Nacka kommun ska ha Sveriges bästa serviceinriktade myndighetsutövning gentemot näringslivet.

För att uppnå målen pekar strategin ut sex prioriterade fokusområden för kommunen:

- Plats för nya och växande företag
- Näringslivets kompetensförsörjning
- Brottsförebyggande arbete och stärkt beredskap
- Entreprenörskap och innovation
- Framkomlighet
- Service till företag

Förslaget till strategi föreslås skickas på intern remiss för att inhämta kompletterande synpunkter inför kommunorganisationens gemensamma genomförande av strategin. Det föreslås även en extern remiss där det lokala näringslivet bjuds in att tycka till under mindre formella former.

Ärendet

Nacka kommuns nuvarande näringslivsstrategi

Nacka kommuns första näringslivsstrategi antogs i juni 2015, efter beslutet om tunnelbana till Nacka. Strategin hade sikte på Nacka 2030, utifrån planerad trafikstart 2025 och åtagandet om 13 500 färdigställda bostäder till 2030. Strategin reviderades våren 2018 för att överensstämma med kommunens styrmodell.

Flera händelser i närtid aktualiserar behovet av att se över näringslivsstrategin. I Nacka kommun finns ett förslag till ny översiktsplan. I regionen håller en ny regional utvecklingsplan på att tas fram. Dimensionering av utbildningsplatser ska ta hänsyn till arbetsmarknadens behov.

Digitaliseringen och den gröna omställningen fortskrider, medan osäkerhetsfaktorer har tilltagit, såväl i omvärlden med påverkan på globalisering och försörjningskedjor, som nationellt med ökad betydelse för trygghet och säkerhet.

Kontorsmarknaden är i förändring där trenden går mot mindre och mer centrala ytor, vilket påverkar förutsättningarna för att öka antalet arbetsplatser i Nacka, liksom Stockholms kontorsmarknad generellt.

Det medför ett behov av att uppdatera kommunens näringslivsstrategiska prioriteringar, såväl inom kommunen som med det lokala näringslivet och andra relevanta aktörer.

Företagsklimatet i Nacka

Förslaget till näringslivsstrategi bygger på undersökningar, externa dialogtillfällen, interna workshops, erfarenheter från andra kommuner och dylikt.

Svenskt Näringslivs årliga enkät illustrerar väl de generella inspelen från företagen. Den besvaras årligen av cirka 30 000 företag, varav 146 av 400 tillfrågade företag i Nacka 2024. Av de svarande tillhörde 33 procent byggbranschen och 46 procent hade 0–5 anställda.

Undersökningen är en attitydundersökning och ska ses i det sammanhanget. Resultatens kärna är huruvida företag i kommunen har en positiv eller negativ uppfattning om kommunen och dess relation till näringslivet. En generellt positiv bild bland företag tenderar att relatera i positiva svar på de flesta frågor, relativt andra kommuner.

Undersökningen är ändå värdefull. Den ger en årlig återkoppling på bilden av kommunen och möjlighet att fånga upp trendskillnader där kommunen kan behöva agera. Dessutom kan jämförelser med andra kommuner, och framför allt kommuner med liknande förutsättningar och resultat, leda till nya insikter om hur Nacka kan bli ännu bättre.

Nacka har högst sammanfattande omdöme bland de 25 största kommunerna och tredje högst i länet. Politikers och tjänstemäns attityder och den kommunala myndighetsutövningen får mycket goda betyg.

Företagsklimatet i Nacka (skala 1–6, Svenskt Näringsliv 2024)	Nacka	±länet
Sammanfattande omdöme	3,9	0,4
Kommunpolitikens attityder	3,8	0,6
Kommunens service och bemötande	3,7	0,5
Tjänstemännen attityder	3,6	0,4
Dialogen med kommunens beslutsfattare	3,3	0,4
Upphandling	3,1	0,4
Information till företagen	3,2	0,3
Företagens engagemang för företagsklimatet	3,6	0,2
Allmänhetens attityder	4,1	0,1
Påverkan av brottslighet/otrygghet	3,8	0,1
Skolans kontakter med lokala näringslivet	3	0,1
Mobilnät och bredband	4,3	0
Konkurrens från kommunens verksamheter	3,7	0
Tillgång till relevant kompetens	3	-0,1
Vägnät, tåg- och flygförbindelser	3,2	-0,3

Jämfört med **länssnittet** är det endast inom vägnät, tåg- och flygförbindelser samt tillgång till relevant kompetens som Nackas betyg är lägre.

Jämfört med **rikssnittet** är det endast inom påverkan av brottslighet/otrygghet som Nackas resultat är lägre. Här får Nacka dock ett högre betyg än länssnittet.

Den fråga som i övrigt kan ge mest vägledning är vilket eller vilka områden som företagen tycker att kommunen ska prioritera. Mönstren tenderar att inte skilja sig mycket mellan kommuner och län, vilket gör att skillnader säger desto mer.

Vilket eller vilka av följande områden tycker du kommunen ska prioritera för att förbättra företagsklimatet i kommunen	Nacka	±länet
Minskad brottslighet och ökad trygghet	47 %	0 %
Förbättra det lokala vägnätet	43 %	9 %
Fler som går en yrkesutbildning	39 %	11 %
Bättre dialog mellan kommunen och företagen	37 %	2 %
Fler bostäder	34 %	7 %
Kortare handläggningstider	34 %	3 %
Enklare att delta i upphandlingar	32 %	4 %
Mer samarbete mellan skolan och de lokala företagen	31 %	6 %
Mer byggbar mark för verksamheter	28 %	3 %
Bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare	28 %	-3 %
Lätt att lösa ärenden digitalt	26 %	4 %
Lägre kommunala avgifter	23 %	-1 %
Upphandla mer av kommunens verksamhet	17 %	4 %
Annat	8 %	-3 %

Här kan företagen välja flera alternativ, men man ska ha i åtanke att de svarande har att välja mellan förbestämda alternativ. Antalet svar som andel av de svarande är 379 procent för riket, 384 procent för Stockholms län och 430 procent för Nacka kommun. Trots att Nacka kommun har bland de högsta sammanfattande omdömena i länet, finns det fler områden företagen önskar att kommunen agerar inom. En tolkning är att Nackas företag upplever att Nacka kommun levererar väl, men man har också höga förväntningar.

Minskad brottslighet och ökad trygghet utmärker sig, där Stockholms län ligger långt över rikssnittet och med Nacka på samma nivå som övriga länet.

Inom de två efterföljande punkterna är däremot skillnaderna stora gentemot länet. ”Förbättra det lokala vägnätet” har valts av 43 procent i Nacka, jämfört med 35 procent i hela länet. ”Fler som går en yrkesutbildning” har valts av 39 procent av de svarande företagen i Nacka, jämfört med 29 procent av de svarande i hela länet.

Beredning av strategin

Under våren 2025 har dialog förts med näringslivet i form av breda dialogtillfällen, branschträffar samt enskilda möten med centrumägare och Företagarna.

Internt har workshops genomförts med femton enheter, staber och bolag. Intentionen har varit att identifiera utvecklingspotential i förenlighet med förslaget till översiktsplan och gällande principer inom respektive verksamhetsområde.

Näringslivsstrategins innehåll och struktur

Resonemangen bakom målen, fokusområdena och inriktningarna redovisas i remissmissivet för att underlätta remissorganens beredning.

I strategin föreslås tre övergripande mål:

- År 2040 ska det finnas 50 000 arbetstillfällen i kommunen.
- Nacka kommun ska ha Sveriges bästa företagsklimat
- Nacka kommun ska ha Sveriges bästa serviceinriktade myndighetsutövning gentemot näringslivet.

För att uppnå de tre målen finns 23 inriktningar inom dessa sex fokusområden:

- Plats för nya och växande företag
- Näringslivets kompetensförsörjning
- Brottsförebyggande arbete och stärkt beredskap
- Entreprenörskap och innovation
- Framkomlighet
- Service till företag

Remittering av förslaget till ny näringslivsstrategi

Näringslivsstrategin spänner över hela kommunens verksamhet. Ett bra företagsklimat skapas inte av en enskild enhet, utan av kommunorganisationen tillsammans, och i samverkan med andra aktörer. En stor majoritet av punkterna i strategin förutsätter samverkan mellan enheter inom olika processer. Därför föreslås förslaget till strategi gå på intern remiss till berörda organ.

En extern remiss föreslås för att be om synpunkter från framför allt det lokala näringslivet. I stället för ett formellt förfarande avser näringslivsstaben genomföra remissen genom att informera om förslaget i nyhetsbrev, hemsida, LinkedIn och andra kanaler och be företag att inkomma med synpunkter via e-post, kommentarer och liknande. Näringslivsstaben sammanställer sedan kommentarerna i en redogörelse. Även näringslivsorganisationer kommer ombes inkomma med synpunkter.

Ekonomiska konsekvenser

Näringslivsstrategin innebär i sig inga kostnader. Inriktningarna förutsätter inte varaktiga anslagsjusteringar. Avgränsade utvecklingsprojekt eller varaktiga ambitionshöjningar prövas i sedvanlig ordning.

Konsekvenser för barn

Näringslivsstrategin kan ha påverkan på studie- och yrkesvägledning, Ung företagsamhet och tillgång till platser för arbetsplatsförlagt lärande i skolan.

Konsekvenser för klimat och miljö

Strategin rymmer flera inriktningar med påverkan på miljö och klimat. Inriktningar om att underlätta kollektivt resande till arbetsplatser i Nacka, stimulera näringsliv med hållbara affärsmodeller, arbeta med leverantörsdialoger för att främja innovation, minska behovet av lång arbetspendling och effektivisera ianspråktagen verksamhetsmark för att rymma fler arbetstillfällen har alla en positiv påverkan på klimat och miljö. Fortsatt tillskapande av arbetsplatser innebär dock ofta ianspråktagande av mark där strategin strävar mot att minska de negativa konsekvenserna. Även byggande av östlig förbindelse kan antas medföra negativa klimateffekter under framför allt konstruktionsfasen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 2 april 2025

Bilaga 1. Förslag till ny näringslivsstrategi

Bilaga 2. Remissmissiv inklusive sändlista för intern remiss

Mathias Forsberg
Näringslivsdirektör
Stadsledningskontoret

Daniel Andersson
Näringslivsstrateg
Näringslivsstaben